

ARIA

VEGARD LANDAAS
- Saxophone -
ANDERS EIDSTEN DAHL
- Organ -

01. VELKOMNE MED ÅERA (03:36)
02. GABRIELS OBO (03:05)
03. ENNIO MORRICONE (*1928)
04. GURIS VISE (01:29)
05. JEG LAGDE MEG SAA SILDE (01:54)
06. BRUREFELE KJEM INTI GARDEN (01:15)
07. GAMMAL FÅBODPSALM FRÅN DALARNA (04:24)
08. SOLEFALL (02:49)
09. JESUS DIN SÔTE FORENING A SMAKE (02:25)
10. ARIA (03:51)
11. HAN OLA (01:31)
12. I FJOL GJET E GJETTIN (01:43)
13. FANSMARCHE (02:54)
14. CONCERTO E SPICCATO (04:12)
15. II. ADAGIO (03:09)
16. III. PRESTO (02:46)
17. GYMNOPÉDIE NO. 3 (02:25)
18. ERIK SATIE (*1866-1925)
19. ROLF WALLIN (03:12)
20. ELEGI (01:57)

ARIA

VEGARD LANDAAS – SAKSOFON
ANDERS EIDSTEN DAHL – ORGEL

En «arie» er en solosang, gjerne med orkesterakkompaniment. Men «arie», «aria», «air», «arietta» kan også ha en videre betydning. Komponister har opp igjennom musikkhistorien brukt tittelen på instrumentalmusikk med uttrykksfulle, vakre melodier. Mange av stikkene på denne platen er ikke originalskrevet for saksofon og orgel, men arrangementer av melodier, «arier».

Geirr Tveitt (1908-1982) studerte i Leipzig og Paris, og fikk bl.a. undervisning av Arthur Honegger og Heitor Villa-Lobos. Tveitts viktigste inspirasjonskilde som komponist var den norske folkemusikken. Sentralt for ham stod musikk fra Hardanger, området der slekten hans kom fra, og der han bodde store deler av livet. Tveitt ble utsatt for en rekke ulykker – i 1970 brant huset hans ned, og dermed ble også ca. 80 % av hans samlede produksjon ødelagt. Det verket som er mest

kjent, og som oppføres oftest, er «Hundrad folketonar frå Hardanger». Samlingen består av komprimerte satser bygd på folketoner, fargerikt instrumentert og med suggestive titler. «Velkomne med æra» er det første stykket fra samlingen.

Ennio Morricone (*1928) er en italiensk komponist som har skrevet filmmusikk til over 500 filmer og tv-serier. Han er kanskje mest kjent for musikken til såkalte spaghetti-westernfilmer. «Gabriels obo» er gjennomgangstema i filmen «The Mission» fra 1986, og lydsporet ble svært godt mottatt bland kritikerne. Morricone vant en Golden Globe for filmmusikken, i tillegg ble den Oscar-nominert. «Gabriels obo» er arrangert av den norske musikeren og komponisten Kjetil Bjerkestrand (*1955).

Helge Hurum (*1936) er utdannet klarinetist, fløylist og saksofonist ved Musikkonservatoriet i Oslo. Han regnes som en av Norges fremste storbandledere, og har også skrevet en lang rekke komposisjoner for forskjellige besetninger. Som komponist er han selvlært, og musikken hans henter impulser fra jazzmusikere som Gil Evans og Quincy Jones og klassiske komponister som Mau-

rice Ravel og Anton Bruckner. «Emigrantvisa» er en svensk folketone som opprinnelig het «De solde sine hemmar». Den omhandler utvandringen fra Sverige til Amerika på 1800-tallet. «Solefall» er et stykke originalt skrevet for saksofon og orgel. Det ble komponert til Hurums mors begravelse.

Edvard Hagerup Grieg (1843-1907) og Johan Halvorsen (1864-1935) er to av Norges mest kjente komponister. Begge stod i en tysk, klassisk tradisjon, men var samtidig opptatt av norsk folkemusikk og brukte denne i sine egne komposisjoner. I f.eks. Griegs populære klaversamlinger «Lyriske stykker» er dette ofte fremtredende, og Halvorsen brakte hardingfela inn i konsertsalen ved å komponere og arrangere for dette særnorske instrumentet. De norske folketonene samlet og utgitt av Grieg og Halvorsen er satt sammen og arrangert for besetningen saksofon og orgel av organisten Bjørn Luksengård. Musikken bygger på Griegs og Halvorsens arrangementer og harmoniseringer av norsk folkemusikk og norske folketoner.

Oskar Lindberg (1887-1955) var organist i Engelbrektskyrkan i Stockholm hele sitt

yrkesaktive liv. I tillegg underviste han i harmonilære ved Musikkonservatoriet i Stockholm og arbeidet som dirigent, orgelkonsulent og komponist. Som komponist hentet han ofte inspirasjon fra folkemusikken i hjemtraktene i Dalarna. Hans mest kjente komposisjon, orgelstykket «Gammal fäbodpsalm från Dalarna», ble skrevet i 1936 til en radiokonsert fra Lindbergs hytte i Dalarna, der hans hjemmesnekrede orgel stod. Melodien er visstnok en sang en omreisende predikant framførte under en andakt unge Oskar Lindberg var til stede på i hjembygda en gang på 1890-tallet.

David Bratlie (*1972) er diplometdannet komponist fra Norges musikkhøgskole. Bratlie har hatt verker presentert på de fleste større norske musikkfestivaler og har undervist i komposisjon ved Norges musikkhøgskole og ved Universitetet i Oslo. Arrangementet til «Jesus, din søte forening å smoke» var en bestilling til gjenåpningen av Trefoldighetskirken i Oslo i 1997. Saksofonstemmen har i dette arrangementet en reflekterende karakter som utgjør en selvstendig kommentar til den gamle salmens stillferdige uttrykk, ivaretatt av orgelstemmen. Ifølge Norsk Koralbok er denne folke-

tonen fra Gudbrandsdalen. O.M. Sandvik sier følgende om melodien:

«Denne litt tunge, men underlige melodi fortolker teksten. Den synges mange steder i vårt land, og det er sannsynlig at det er den som [Hans Nielsen] Hauge sang den gang han vaktes til bevissthet om sitt kall. En sangerske i Vest-Agder, som foredrog salmetonen for denne boks forfatter [Sandvik], meddelte at hun hadde lært den av sin bestemor, som hadde hatt tjeneste i Hauges hus.»

Eugène Bozza (1905-1991) var utdannet komponist, violinist og dirigent ved Paris-konservatoriet. Selv om han skrev symfonier, operaer og balletter, er han i dag mest kjent for sin kammermusikk. «Aria» ble skrevet i 1936 for klaver og saksofon, og senere også arrangert for både fløyte og violin. Stykket er et sentralt verk både for Bozza og i saksofonlitteraturen.

Alessandro Marcello (1669-1747) var i likhet med sin mer berømte bror Benedetto Marcello (1686-1739) ikke fulltids musiker

og komponist, men vel så kjent i samtiden som filosof og matematiker. Brødrene tilhørte den venetianske overklassen. Alessandroes musikalske produksjon er heller liten, og inneholder noen få kantater, konserter og sonater. Hans mest kjente komposisjon er konserten i d-moll for obo, strykere og basso continuo, publisert i 1717. I barokken var det vanlig å arrangere og ominstrumentere orkesterverk for flere musikere til musikk for én utover på cembalo eller orgel. J.S. Bach transkriberte obokonserten i d-moll for solocebalo (BWV 974). I tillegg arrangerte og utsmykket han konsertens langsomme andre sats. Det er Bachs ornamenterte cembaloversjon av denne satsen som spilles på platen.

Erik Satie (1866-1925) er en bemerkessverdig figur i musikhistorien. Satie hadde engelsk mor og fransk far, og han hadde en broket karriere i Paris som kabaretpianist og komponist. Han så på seg selv som onometrograf, «en som måler og noterer lyd», og var i opposisjon til andre romantiske komponister i samtiden, som Wagner, Franck og Saint-Saëns. Sa-

tie skrev klavermusikk, orkestermusikk og operaer. Klaververkene hans teller ca. 200 stykker, og blant dem finner vi de tre «Gymnopediene» fra 1888. Disse tre små stykkene er hans mest kjente komposisjoner i dag. Stykkene er tilsynelatende bygget på enkle harmoniske og tekniske løsninger. Tittelen er sannsynligvis inspirert av et dikt av J.P. Contamine de Latour (1867-1926) der «gymnopaedia» omtales som en dans som ble danset i antikkens Hellas for å ære Apollon.

Rolf Wallin (*1957) er utdannet ved Norges musikkhøgskole, der han også underviser. Wallin henter musikalske impulser fra Xenakis og Ligeti, og hans verkliste inneholder elektroakustisk musikk, scenemusikk, absolutt musikk og ren instrumentalmusikk. Wallin har oppnådd stor internasjonal anerkjennelse og fikk i 1998 Nordisk råds musikkpris for sin klarinettkonsert. «Elegi», opprinnelig skrevet for trompet og orgel, ble skrevet til minne om Wallins søster som døde tidlig. Komponisten har gitt sitt samtykke til at «Elegi» på denne platen framføres for saksofon og orgel.

ARIA

VEGARD LANDAAS – SAXOPHONE
ANDERS EIDSTEN DAHL – ORGAN

An «aria» is a solo song, usually with orchestra accompaniment. But the terms «arie», «aria», «air» and «arietta» can have another meaning as well. Throughout music history, composers have used them to signify instrumental music with beautiful, expressive melodies. Many of the pieces on this album were not written originally for saxophone and organ. Rather, they are special arrangements of these melodies, these «arias».

Geir Tveitt (1908-1982) studied in Leipzig and Paris, and his teachers included, among others, Arthur Honegger and Heitor Villa-Lobos. Tveitt's most important source of inspiration as a composer was Norwegian traditional music, specifically music from Hardanger, where his ancestors lived and where he spent a great deal of his life. Tveitt suffered a number of misfortunes, notably a fire in 1970 that destroyed his home and

eighty percent of his collected works. His most well-known and most performed work is «Hundrad folketonar frå Hardanger» («One Hundred Folk Tunes from Hardanger»). The collection consists of compressed movements based on folk tunes, colourfully orchestrated, and with evocative titles. «Velkommen med æra» («O Be Ye Most Heartily Welcome») is the first piece in the collection.

Ennio Morricone (*1928) is an Italian composer who has written music for more than 500 motion pictures and television series. He is perhaps best known for composing the film scores for the so-called Spaghetti Westerns. «Gabriel's Oboe» is the musical theme for the film «The Mission» (1986) with its critically acclaimed soundtrack. Morricone won a Golden Globe and received an Oscar nomination for the film score. Norwegian musician/composer Kjetil Bjerkestrand (*1955) penned the arrangement on this recording.

Helge Hurum (*1936) studied clarinet, flute, and saxophone at the Music Conservatory of Oslo (today the Norwegian Academy of Music). Regarded as one of Norway's fore-

most big band leaders, Hurum has written numerous compositions for diverse instrumentation. As a self-taught composer, his music draws its inspiration from jazz musicians like Gil Evans and Quincy Jones, and classical composers such as Maurice Ravel and Anton Bruckner. «Emigrantvisa» is a Swedish folk tune originally entitled «De solde sine hemmar». It deals with the emigration from Sweden to America in the 1800s. «Solefall» («Sunset») is an original piece for saxophone and organ composed for the funeral of Hurum's mother.

Edvard Hagerup Grieg (1843-1907) and Johan Halvorsen (1864-1935) are two of Norway's most well-known composers. Both belonged to the German classical tradition, but they were absorbed with traditional music and used it in their own composing. Grieg made it a salient feature of his popular piano collection, «Lyriske stykker» («Lyric Pieces»), and Halvorsen brought the Hardanger fiddle into the concert hall by composing and arranging for this distinctively Norwegian instrument. The Norwegian folk tunes collected and published by Grieg and Halvorsen have been compiled and arranged for saxophone and organ by organist

Bjørn Luksengård. The music is based on Grieg and Halvorsen's arrangements and harmonizations of Norwegian traditional music and folk tunes.

Oskar Lindberg (1887-1955) spent his entire working life as organist of Engelbrekt Church in Stockholm. He also taught harmony at the Royal Conservatory of Music and was active as conductor, organ consultant, and composer. He drew inspiration for his compositions from the traditional music of his home region in Dalecarlia. Best known is a piece for organ entitled «Gammal fåbodpsalm från Dalecarlia». It was written in 1936 for a radio concert from Lindberg's cottage in Dalecarlia, where his home-built organ stood. In all probability, the melody was sung by a traveling preacher during a prayer meeting attended by young Oskar Lindberg in his home parish during the 1890s.

David Bratlie (*1972) holds a diploma in composition from the Norwegian Academy of Music. His works have been performed at most of the major Norwegian music festivals. He has taught composition at the Norwegian Academy of Music and the Universi-

ty of Oslo. The arrangement of «Jesus Din søte forening å smoke» was commissioned for the reopening of Trinity Church in Oslo in 1997. In this arrangement, the saxophone part is reflective and an independent commentary on the quiet expression of the old hymn—sustained by the organ. According to «Norsk Koralsbok», this folk tune comes from Gudbrandsdalen. In the words of O. M. Sandvik:

«This somewhat somber, yet intense melody interprets the text. It is sung in many parts of our country, and it is likely the melody that was sung by [Hans Nielsen] Hauge when he was awakened to his calling. A woman in Vest-Agder who sang the hymn for the author of this book [Sandvik], claimed that she had learned it from her grandmother, who had worked in Hauge's household.»

Eugène Bozza (1905-1991) studied composition, violin, and conducting at the Paris Conservatory of Music. Although he composed symphonies, operas, and ballets, today he is best known for his chamber music.

«Aria» was written in 1936 for piano and saxophone, and later also arranged for both flute and violin. The piece is one of Bozza's most important works, and it is part of the standard repertoire for saxophone.

Alessandro Marcello (1669-1747), like his famous brother, Benedetto (1686-1739), was not a full-time musician and composer, but equally renowned in his time as a philosopher and mathematician. The brothers were members of the Venetian aristocracy. Alessandro's modest musical production comprised a few cantatas, concertos, and sonatas. His best-known composition is the concerto in D Minor for oboe, strings and basso continuo, published in 1717. It was customary in Baroque music for orchestral works to be rearranged for a single performer on harpsichord or organ. Johann Sebastian Bach, for example, transcribed his oboe concerto in D minor for solo harpsichord (BWV 974). Likewise, he arranged and embellished the slow second movement, and it is Bach's ornamented harpsichord version of the movement heard on this recording.

Erik Satie (1866-1925) is a remarkable figure in music history. Satie's mother was English and his father French, and he had a chequered career in Paris as cabaret pianist and composer. Referring to himself as a phonometrist, meaning «someone who measures sound», he was in opposition to Romantic composers of his time, such as Wagner, Franck, and Saint-Saëns. Satie wrote piano and orchestral music, and opera. His piano works number approximately two hundred, among them the three «Gymnopédies» from 1888. Based on seemingly simple harmonic and technical solutions, these three little pieces are his most well-known compositions. The title was ostensibly inspired by the poetry of J. P. Contamine de Latour (1867-1926), in which «gymnopaedia» alludes to an ancient Greek dance honouring Apollo.

Rolf Wallin (*1957) is a graduate of the Norwegian Academy of Music, where he also teaches. Wallin finds inspiration in the music of Iannis Xenakis and György Ligeti, and his list of works embraces electroacoustic music, incidental music, abso-

lute music, and pure instrumental music. Wallin has established a solid international reputation. In 1998 he received the Nordic Council Music Prize for his clarinet concerto. «Elegi», an original work for trumpet and organ, was written in memory of Wallin's sister, who died young. The composer has given his consent to this recording for saxophone and organ.

VEGARD LANDAAS

VEGARD LANDAAS

– SAKSOFON –

Vegard Landaas avla diplomeksamen ved Norges musikkhøgskole i 2000, som den første med saksofon som hovedinstrument, etter studier med Harald Bergersen. Landaas har høstet strålende kritikker for sine solokonserter. På repertoaret har han flere solo- og kammerkonserter med verker fra standardlitteraturen og en særlig vekt på musikk av nålevende komponister. Komponister som Jon Balke, Olav Berg, Therese Birkelund, Håvard Caspersen, Roy Hellvin, Risto Holopeinen, Vidar Johansen, Bjørn Kruse, Mauritz Løvgren, Yngve Slettholm, Jens Wendelboe og Øivind Westby har tilegnet ham komposisjoner. Han er jevnlig solist med både orkester, kor og korps, og har ved flere anledninger spilt i alle landets orkestre, som Oslo Filharmoniske Orkester, Den Norske Opera og Balletts orkester, Kringkastingsorkestret, Oslo Sinfonietta og BIT20 Ensemble. I 2004 spilte han sammen med Oslo Filharmoniske Orkester inn saksofonkonserten «Nettene Finnes» på Aurora.

ANDERS EIDSTEN DAHL

Verket er komponert av Yngve Slettholm og tilegnet Vegard Landaas, som urfremførte verket våren 2000 sammen med Kringkastingsorkestret. Høsten 2010 urfremførte han som medlem i NOXAS saksofonkvartett «Tuba mirum» av Olav Anton Thommessen med Oslo Filharmoniske Orkester. Han har også spilt på CD-ene «Chamber music for Saxophone and Percussion» med musikk av Yngve Slettholm og «The Golden Hindemith», begge utgitt på LAWO Classics. I tillegg har Landaas vært produsent av en rekke plateinnspillinger med klassiske artister.

VEGARD LANDAAS – SAXOPHONE

Vegard Landaas received his diploma in 2000 from the Norwegian Academy of Music, where he studied with Harald Bergersen and was the first student with saxophone as principal instrument. Landaas has received sparkling reviews for his solo concertos. His repertoire features a number of solo and chamber concertos with works from the standard literature and a special emphasis on music of contemporary composers. Among those who have dedicated compositions to him are Jon Balke, Olav Berg, Therese Birkelund, Håvard Caspersen, Roy Hellvin, Risto Holopeinen, Vidar Johansen,

Bjørn Kruse, Mauritz Løvgren, Yngve Slettholm, Jens Wendelboe, and Øivind Westby. Landaas solos regularly with orchestras, choirs, and bands. The many major ensembles throughout the country with which he has performed include the Oslo Philharmonic Orchestra, the Orchestra of the Norwegian Opera & Ballet, the Norwegian Radio Orchestra, the Oslo Sinfonietta, and the BIT 20 Ensemble (Bergen Ensemble for Contemporary Music). In August, 2004 Landaas recorded the saxophone concerto “The Nights Exist” with the Oslo Philharmonic Orchestra (Aurora Records). The piece was composed by Yngve Slettholm and dedicated to Landaas, who premiered the work with the Norwegian Radio Orchestra in the spring of 2000. As a member of NOXAS Saxophone Quartet, he premiered Olav Anton Thommessen’s “Tuba mirum” with the Oslo Philharmonic Orchestra in the autumn of 2010. He can be heard as well on LAWO Classics recordings “Yngve Slettholm Chamber Music for Saxophone and Percussion” and “The Golden Hindemith”. Landaas has produced numerous recordings for classical artists.

ANDERS EIDSTEN DAHL

— ORGAN —

Anders Eidsten Dahl er utdannet kantor og pedagog ved Norges musikkhøgskole i Oslo og avla diplomeksamen i 2001. Fra 2001 studerte han ved solistklassen ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København, og han hadde debutkonserter i København og Oslo høsten 2003. Han har bl.a. studert orgel med professor Terje Winge, domorganist Kåre Nordstoga og professor Hans Fagius. Anders Eidsten Dahl har siden 2001 arbeidet som organist i Bragernes kirke i Drammen, i en stilling med hovedvekt på orgelspill. Eidsten Dahl har en aktiv utøverkarriere som solist og kammermusiker i inn- og utland, og har utgitt flere soloplater på LAWO Classics. I 2011 og 2012 mottok han arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere fra Statens kunstnerstipend.

ANDERS EIDSTEN DAHL — ORGAN

Anders Eidsten Dahl studied church music and music education at the Norwegian

Academy of Music. In 2001 he received a diploma in solo organ performance from the same institution. He completed further study of solo performance at the Royal Danish Academy of Music, with debut concerts in Copenhagen and Oslo in the autumn of 2003. He has studied with, among others, professors Terje Winge and Hans Fagius, and cathedral organist Kåre Nordstoga. He has served as organist of Bragernes Church in Drammen since 2001, with emphasis on organ playing.

Eidsten Dahl pursues an active career as organ soloist and chamber musician in Norway and abroad. His solo albums have been released on the LAWO Classics label.

Anders Eidsten Dahl was a recipient of Norway's Government Grants for Artists for 2011 and 2012.

BRAGERNES CHURCH MAIN ORGAN.
CARSTEN LUND 1998.

GREAT [I]

*BORDUN 16', *PRINCIPAL 8',
*RØRFLØYTE 8', *SPISSFLØYTE 8', **OKTAVA 4',
NATHORN 4', QUINT 2 2/3', OCTAVA 2',
MIXTUR 5 KOR, TROMPET 8'.

POSITIVE [II]

*GEDAKT 8', *SALICIONAL 8', VIOLA 8',
PRINCIPAL 4', RØRFLØYTE 4',
BLOKKFLØYTE 2', NASAT 2 2/3' TERTS 1 3/5',
SCHARFF 4 KOR, CLARINET 8'

SWELL [III]

*GEDAKT 16', FLÛTE HARMONIQUE 8',
**BORDUN 8, GAMBA 8', CÉLESTE 8',
FLÛTE OCTAV 4', OCTAVIN 2', OBOE 8',
TROMPET 8', CLAIRON 4', ***MIXTURE III

PEDAL

BORDUN 32', PRINCIPAL 16', **SUBBASS 16',
OKTAVBASS 8', *GEDAKTBASS 8',
*OCTAVA 4', BASUN 16', TROMPET 8'.
MANUAL: C – G***, PEDAL C – F'
COUPLERS: II/I, III/I, III/II, I/P, II/P, III/P

*CLAUS JENSEN 1872
**J. H. JØRGENSEN 1929
***C. LUND 2009

CREDITS

RECORDED IN BRAGERNES CHURCH,
DRAMMEN, 15–17 JANUARY 2012.
PRODUCER: VEGARD LANDAAS
BALANCE ENGINEER: THOMAS WOLDEN
EDITING: VEGARD LANDAAS
MASTERING: THOMAS WOLDEN
BOOKLET NOTES: ANDERS EIDSTEN DAHL
ENGLISH TRANSLATION: JIM SKURDALL
BOOKLET EDITOR: HEGE WOLLENG
COVER DESIGN: BLUNDERBUSS
/ ANETTE L'ORANGE
COVER PHOTO: ANETTE L'ORANGE
ARTIST PHOTO (V. LANDAAS):
ANNA-JULIA GRANBERG
ARTIST PHOTO (A.E. DAHL):
HILDE KVIVIK KAVLI
SPONSORED BY: BUSKERUD BEGRAVELSESBYRÅ

